

Gran Canaria, den 21.03.2015

Til styret i Høgevarde velforening

Forslag om opprettelse av en arbeidsgruppe for å utrede alternative forretningsmodeller for eierskapet til infrastrukturen for vann- og avløpsanleggene i Høgevardeområdet

I 2012 ble "Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg" vedtatt. Loven satte bl.a. krav til eierformen til VA-anlegg. Kommunen må nødvendigvis ikke være eier hvis denne ikke ønsker det. Eierskapesmodellen må da isteden være basert på at de som skal være tilknyttet et VA-anlegg må danne et andelslag.

Bakgrunnen for loven er bl.a. at det er etablert private VA-anlegg som eies og driftes som all annen foretningsvirksomhet. Dette har i enkelte tilfeller ført til uheldige konsekvenser for de som er knyttet til slike anlegg. Dette går bl.a. på kvalitet, pris m.m.

Hytter i hyttefelt må tilknyttes felles VA-anlegg. Det er kun krav til vannkvaliteten og rensseffekten på avløpet som er lovregulert. Kvaliteteten på ledningsnett og prisen på VA-tjenestene ellers er i ikke regulert ved lov. Dette har ført til at private VA-anlegg har blitt en lukerativ inntektskilde for private eiere og har kunnet selges til aktuelle interessenter.

Muligheten til å selge slike anlegg på det åpne markedet ble stoppet ved lov i 2012. Det er nå kun kommunen som kan overta slike anlegg. Det er imidlertid gitt åpning for av de privateide VA-anleggene kan omgjøres til andelslag ved søknad til kommunen.

Hyttefeltene i Høgevardeområdet er tilknyttet et slikt privat VA-anlegg som eies og driftes av Høgevarde AS.

Alle VA-anlegg som er etablert etter loven tråtte i kraft 1. Juli 2012 skal godkjennes av kommunen i hht. til denne loven.

I hht. kommunestyrevedtaket den 4. desember 2014 har Flå kommune vedtatt at Høgevarde AS for all fremtid skal kunne være eier av eksisterende VA-anlegg samt nye VA-anlegg.

Når det gjelder eierskapet til nye VA-anlegg er dette i strid med "Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg".

I proposisjonen til paragraf 2 i loven står det uttrykkelig at ved nyanlegg skal andelslag være eierformen på private VA-anlegg. Teksten er gjengitt i kursiv.

"Det fremgår av andre ledd første punktum at nye anlegg skal etableres som andelslag eid av brukerne. Begrunnelsen for kravet til eierform er at eierne av slike andelslag i de fleste tilfeller vil ha en egeninteresse i å sikre at hensynet til kvalitet, sikkerhet og langsiktighet for tjenesten blir ivaretatt. De vil også normalt unngå å ta ut utbytte til seg selv fordi det vil medføre en tilsvarende økning i vann- og avløpsgebyrene som de som brukere selv må betale."

Vedtaket i kommunestyret er derved i strid med lovens intensjon og vedtaket bør klages inn for fylkesmannen.

I begrunnelsen for kommunestyrevedtaket er det urettmessig skrevet at Høgevarde velforening er forelagt tjenestebeskrivelsen og akseptert denne. Dette er en villedende informasjon gitt til kommunestyret da den ikke er behandlet av årsmøtet i Høgevarde velforening.

Det må også være feilinformasjon til kommunestyret at tomteeierne må skaffe kapital for å overta VA-anlegget som vi i realiteten har betalt via tomtekjøpet.

I siste setning på side 3 av framlegget for kommunestyret går det tydelig fram at en av begrunnelsene for vedtaket er at et samvirkeid VA-anlegg vil av flertallet i samvirket kunne hindre videre utbygging av Høgevardeområdet. Dette kan ikke være relevant begrunnelse jf. loven.

Det er spesielt nye vannforsyningsanlegg som vedtaket er i strid med. Nye grunnvanns-brønner behøver ikke å ha noen tilknytning til det eksisterende vannledningsnett eller grunnvannsbrønner. Kommunen vil imidlertid sikkert bruke som vikarierende begrunnelse at nytt vannledningsnett skal være knyttet sammen med eksisterende vannledningsnett for å ha sikker vannleveranse.

Når det gjelder avløpsanlegg så er det mulig å skille mellom avløpsledninger og avløpsrenseanlegg. Ledningene kan eies av tomteeierne og renseanlegget kan eies av HVAS.

Det er hevdet at HVAS utfører tilfredsstillende drift og vedlikehold av eksisterende VA-anlegg. Jeg har ingen motforestillinger mot at de skal kunne fortsette med dette, men hvis vi eier hele eller deler av VA-anleggene har vi en reel mulighet for å styre prisnivået på de tjenester som skal utføres på VA-anleggene.

Etter mitt syn bør vi i nå i 2015 kun forhandle ned avgiftene. Jeg mener ikke er grunnlag i HVAS sin regnskapsføring å utarbeide VA-gebyrer i tråd med selvkostprinsipper. Norsk Vann har utarbeidet en egen veileder som gir konkrete anbefalinger for hvordan man skal bygge opp et regnskapssystem som tilfredstiller "Retningslinjer for selvkost..." utgitt av Kommunal og moderniserings departementet.

Når det gjelder HVAS og deres interesse for å fortsette etter dagens modell, så ligger det i sakens natur. De vil kunne fortsette med utbyggingen av Høgevardeområdet uten at hytteeierne kan påvirke dette i noen særlig grad som i dag.

En bieffekt av at vi eier VA-anlegget, kan gi muligheter til å påvirke hvordan den videre utbygging av Høgevardeområdet skal skje.

For øvrig vil jeg nevne at det kanskje allerede i dag er hytteeiere blant oss som er knyttet til vannforsyningsanlegg som er bygget etter lovendringen og som må betraktes som nye separate anlegg. De skulle da ha vært behandlet etter den nye loven og det skulle vært opprettet sameielag for disse. Velleys styre har også et ansvar for å ivareta deres interesser overfor Flå kommune og Høgevarde AS m.m.

Det er mange blant hytteeiere som opplever at Flå kommune ensidig støtter grunneiernes ønske om kraftig utbygging av Høgevardeområdet. Det fokuseres ensidig på næringsutvikling, arbeidsplasser. Kommentarer fra hytteiere om moderat utbygging for å skape et godt og naturtilpasset hytteområde som ivaretar naturmangfoldet med både planter og dyr blir lite hensyntatt. Selv fylkesmannens innsigelser mot utbygging av HV19 og anbefaling om å droppe HV15 blir ikke hensyn tatt.

Forslag til vedtak på generalforsamlingen den 28. April 2015:

Generalforsamlingen gir styret fullmakt til å utpeke en arbeidsgruppe som skal utarbeide alternative eierskapsmodeller for VA-infrastrukturen for Høgevardeområdet. Aktuelle forslag skal legges fram for ordinær generalforsamling i 2016.

Vennlig hilsen

Hans Hermansen
HV 02